

Εόρτασε τα ονομαστήριά του ο Μητροπολίτης Μάνης

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης](#)

Εορτάστηκαν με την δέουσα εκκλησιαστική τάξη τα ονομαστήρια του Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ' στις 12 και 13 Νοεμβρίου 2024, τόσο με τον Αρχιερατικό Εσπερινό και την ομιλία του Σεβασμιωτάτου προς τους προσκληθέντας δασκάλους, όσο και με την Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και το κήρυγμα με θέμα: «Ο Ι. Χρυσόστομος ως ιεροκήρυκας, ως ιερούργος και ως ποιμένας».

Κατά την Θεία Λειτουργία παρέστη συμπροσευχόμενος στο Ιερό Βήμα ο Σεβ. Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος.

Παρέστησαν ο Δήμαρχος Αν. Μάνης κ. Ανδρεάκος, συνοδευόμενος από τον

Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, Αντιδημάρχους και Δημοτικούς Συμβούλους, ο Αστυνομικός Διευθυντής Λακωνίας, Ταξίαρχος κ. Τσιγαρίδης, ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Τζινάκος και ο Διοικητής του Α.Τ. Γυθείου, Αστυνόμος Β' κ. Βασιλάκος.

Παρακάτω παραθέτουμε περίληψη της ομιλίας του Σεβ. Προς τους δασκάλους ως και το θείο κήρυγμα της κυριωνύμου ημέρας:

Ὁ Ἱ. Χρυσόστομος καί ὁ διδάσκαλος

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ΄

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος εἶναι ἓνας μέγας θεοφόρος Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἰδιαίτερα, ἤκουσε τήν προτροπή τοῦ Ψαλμωδοῦ «Δράξασθε παιδείας» (Ψαλμ. 2, 12) καί μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐπεδόθηκε στή συμμόρφωση πρός αὐτή.

Πράγματι, ὑπῆρξε πανεπιστήμων. Εἶχε σπουδάσει σέ μέγας πνευματικά-ἐκπαιδευτικά κέντρα, σέ περίφημες σχολές τῆς ἐποχῆς του, ἀπό φιλοσοφία καί ρητορική, μέχρι ἀριθμητική, ἀστρονομία καί ἰατρική. Μελέτησε σέ βάθος «τί ἐστὶ ἄνθρωπος;» καί στήριξε, ἔγραψε καί διηκόνησε μέ σύνεση, σοφία καί διάκριση τόν πλησίον, ἀπ' ὅποια ἔπαλξη κι' ἂν βρέθηκε. Τό σημαντικότερο δέ ἦταν ὅτι θεμελίωσε τήν ἑλληνική καί χριστιανική παιδεία καί δημιούργησε τό μέγα εὐεργέτημα τῆς ἀνθρωπότητος, τόν ἑλληνοχριστιανικό πολιτισμό. Ἡ Φιλοσοφία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καί τά διδάγματα τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου συναντήθηκαν στό πνεῦμα τῆς νέας παιδείας πού διεμόρφωσε ὁ Ἱ. Χρυσόστομος μαζί βέβαια καί μέ τούς ἄλλους δύο μεγάλους Ἱεράρχες, τόν Μ. Βασίλειο καί Γρηγόριο τόν Θεολόγο.

Εἰδικότερα, ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ὑπογραμμίζει τήν σπουδαιότητα τῆς ἀγωγῆς τῶν διδασκομένων, ἐκ μέρους τοῦ ἐπιφορτισμένου μέ τήν διδασκαλία. Λέγει ὅτι ὁ διδάσκαλος ὀφείλει νά ἔχει φρόνηση, ἐνάρετο βίο, γνώσεις ψυχολογίας, κύρος, ἀκέραιο χαρακτήρα καί βέβαια ταλέντο διδασκαλίας. Προσθέτει ἀκόμη ὅτι ὁ διδάσκαλος πρέπει πρῶτον νά εἶναι «ἑαυτοῦ διδάσκαλος». Ἐπειτα ὑπογραμμίζει ὡς ἄριστη παιδαγωγική μέθοδο τήν ἀξία τῆς πατρικῆς ἀγάπης. «Οὐδέν οὕτω πρὸς διδασκαλίαν ἐπαγωγόν, ὡς τὸ φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι», θά πεῖ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος. Γιά τόν Ἱ. Χρυσόστομο μεγάλη ἀξία ἔχει ὁ συνδυασμός ἐπιείκειας καί αὐστηρότητας. Τόνιζε ἀκόμη τήν λιτότητα, τήν σπουδαία ἐπίδραση τῆς γυμναστικῆς καί τῆς μουσικῆς, τήν ἀποφυγὴ τῶν καταχρήσεων, ἀλλά καί ἰδιαίτερα ὑπογράμμιζε τήν πνευματική τροφή τῆς ψυχῆς, πού εἶναι ἡ προσευχή, ἡ ὁποία καί ἐνδυναμώνει διδάσκοντες καί διδασκομένους. Συνοψίζει δέ τήν ὅλη ἐκπαίδευση, στό «ἐθίζειν πρὸς τὰ δέοντα», «χαλινοῦν μετ' ἀκριβείας», «κολάζειν τὰ νοσήματα τῆς ψυχῆς» καί «ρυθμίζειν» πρός τό ἄριστον «ἔργῳ καὶ λόγῳ». Ὅλα αὐτά, εἶναι τὰ γερά θεμέλια μιᾶς παιδαγωγικῆς, ἡ ὁποία πράγματι ἐξυψώνει τήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη, καθ' ὅτι ἄλλωστε ἡ διαμόρφωση τῆς προσωπικότητος καί ἡ καθόλου ἀγωγή εἶναι «τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν» κατὰ τόν ἄλλον μέγας Πατέρα, τόν Γρηγόριον.

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, λοιπόν, ἀνεδείχθη ὑψηλοῦ ἐπιπέδου παιδαγωγός, ἀκριβῶς, διότι ἀγάπησε τὴν παιδεία καὶ ἡ ἀρίστη παιδαγωγία του διαπιστώνουμε ὅτι εἶναι ὁ σπουδαῖος συνδυασμός: γνώση καὶ ἦθος.

Στὸ κήρυγμά του ὁ Σεβ. εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀπὸ τὶς κορυφαῖες ἅγιες προσωπικότητες τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος. Εἰδικά, ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας χρησιμοποιεῖ ὑπέροχες λέξεις καὶ φράσεις γιὰ νὰ ἐγκωμιάσει καὶ ἐξυμνήσει τὸν θεοφόρο αὐτὸν Πατέρα τοῦ 4ου αἰῶνα. Ἰδού μερικές: «Χαίροις ὦ Χρυσολόγε πάγχρυσε Ἰωάννη», «Τῶν ἀρετῶν τό θησαύρισμα», «Στόμα τῆς Ἐκκλησίας», «Σάλπιγξ χρυσόφωνος», «Θεολογίας ἡ ἀκρίβεια», «Τῶν ἀμαρτανόντων ἡ διόρθωσις», «Τῶν ὀρφανῶν ὁ Πατήρ», «Ἀδικουμένων ὀξυτάτη βοήθεια», «Ἐπίγειος ἄγγελος καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος».

Προσεγγίζουμε τρεῖς πλευρές τῆς προσωπικότητός του.

α) Ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, ὡς διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας. Πράγματι, ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ὑπῆρξε ἀκούραστος διδάσκαλος, ἐρμηνευτής καὶ ἀληθὴς θεολόγος τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Εὐρυτάτης παιδείας ἀνὴρ, πολυταλαντοῦχο πνεῦμα, ἐφάμιλλος τοῦ Δημοσθένους καὶ ὑπέρτερος τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀποκαλεῖται ὁ κατ' ἐξοχὴν ἱεροκέρυξ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ πρύτανης τοῦ ἁμβωνα. Μιλοῦσε μέ φυσικότητα, χωρὶς ἐπιτήδευση, μέ πλουσιότατο λεξιλόγιο. Ἦταν πάντοτε ἔτοιμος νὰ μιλήσει καὶ δὲν κήρυττε γιὰ τὴν δική του δόξα, ἀλλὰ πάντοτε ἔδειχνε τὸν Χριστό. Οἱ ὁμιλίες του ἦταν πράγματι ἀριστουργήματα λόγου καὶ πνευματικοῦ βάθους. Εἶχε μελετήσει καὶ ἐμβαθύνει στὴν Ἀγία Γραφή ὡς κανένας ἄλλος. Οἱ ἐρμηνευτικὲς ὁμιλίες στὴν Π. Διαθήκη φθάνουν περίπου τὶς 70, ἐνῶ στὴν Καινὴ περί τὶς 500. Γιὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο 7 ὁμιλίες εἶναι ἀφιερωμένες σ' αὐτόν. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν χειρογράφων πού σώζονται εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν χειρογράφων ὅλων τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων. Στὴ Δύση μάλιστα, σαράντα χρόνια μετὰ τὴν κοίμησή του, παρουσιάζεται ἡ πρώτη μετάφραση. Σήμερα ὑπάρχει ἐξαιρετικὰ μεγάλη ἡ βιβλιογραφία ἀπὸ διατριβές, μελέτες, ἄρθρα, δοκίμια καὶ βιογραφίες σχετικὰ μέ τὸ χρυσοστομικὸ ἔργο.

Μέ τὸν λόγο καὶ τὴ συγγραφὴ του τέρπει συστηματικά, συγκινεῖ, ἐξυψώνει καὶ ἀναβαθμίζει τὸν πιστό χριστιανό. Ὡς λέγει ὁ Μ. Φώτιος, οἱ λόγοι του εἶχαν τὸ «καθαρόν», τὸ «λαμπρόν» καὶ τὸ «εὐκρινές». Μιλοῦσε συχνὰ δὶς τῆς ἡμέρας καὶ ὁ λαὸς τὸν παρηκολούθει μέ ἀδιάπτωτον προσοχήν, μέ συγκίνησιν καὶ πολλές φορές μέχρι δακρύων καὶ χειροκροτημάτων.

Αυτόν, λοιπόν, ο λαός τον ονόμασε «χρυσό στόμα», Χρυσόστομον!

β) Ο Ι. Χρυσόστομος ως ιεουργός των Θείων Μυστηρίων της Εκκλησίας. Ήταν «όλος ιερωμένος Θεῷ». Όταν τελούσε την Θεία Λειτουργία τον έβλεπες έξαυλωμένο. Βρισκόταν στά ούράνια. Άλλωστε οί 6 λόγοι του «περί Ίερωσύνης» είναι ένα έργο μεγάλης θεολογικής αξίας καί σημασίας όπου εκεί διαπιστώνει ο άναγνώστης, τό πώς θεωρούσε τό ύπουργημα της ιερωσύνης ο θεῖος πατήρ. Ή φράση του: «Ή γάρ ιερωσύνη τελείται μέν επί της γῆς, τάξιν δέ έπουρανίων έχει ταγμάτων», έχει μείνει κλασική καί γι' αυτό ο ίδιος συνεκλονίζετο όταν βρισκόταν ένώπιον της Αγίας Τραπέζης. Γράφει ακόμη: « Όταν δέ καί τό Πνεῦμα τό άγιον καλή ο ιερεύς καί την φρικωδεστάτην έπιτελή θυσίαν καί τοῦ κοινοῦ πάντων συνεχῶς εφάπτεται Δεσπότου, ποῦ τάξωμεν αὐτόν, εἶπέ μοι; Πόσην δέ αὐτόν άπαιτήσωμεν καθαρότητα καί πόσην εὐλάβειαν; Έννόησον γάρ όποιās τάς ταῦτα διακονουμένας χεῖρας εἶναι χρή, όποιάν την γλῶτταν την εκείνα προχέουσαν τά ρήματα, τίνος δέ οὔ καθαρωτέραν καί άγιωτέραν την τοσοῦτον πνεῦμα ὑποδεξαμένην ψυχήν. Τότε καί άγγελος παρεστήκασι τῷ ιερεῖ». Είναι ο ὕμνητής της ιερωσύνης καί ο θεολόγος της Εὐχαριστίας. Καί μόνον νά διαβάσουμε την φοβερή εὐχή της Θ. Λειτουργίας του κατά την διάρκεια τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου: «Οὐδείς άξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς έπιθυμίαις καί ήδοναῖς προσέρχεσθαι ή προσεγγίζειν ή λειτουργεῖν σοι...», καταλαβαίνουμε τό ὕψιστο μέτρο της άγιότητος, ιεροπρεπείας καί πνευματικῆς άναβάσεως τοῦ πρεσβυτέρου εἰς Ἀντιόχειαν καί ὕστερον Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Ἱεροῦ Χρυσόστομου. Άληθής ιεουργός καί μύστης τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. Δέν θά πρέπει, προσέτι, νά λησμονοῦμε στή συνάφεια αὐτή καί τίς τέσσερις εὐχές της Ἀκολουθίας πρό της θείας Μεταλήψεως, τίς τόσο μεστές εὐχαριστιακοῦ ρεαλισμοῦ καί περιεχομένου.

γ) Ο Ι. Χρυσόστομος ως ποιμήν τῶν λογικῶν προβάτων της ποιμένης τοῦ Χριστοῦ. Πράγματι, δέν ἔμεινε μόνον εἰς λόγους αλλά προχωροῦσε καί εἰς ἔργα άγάπης γιά τόν λαό τοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρξε πατέρας πενήτων, χηρῶν, όρφανῶν, θλιβομένων, πονεμένων συνανθρώπων του. Τό δάκρυ τῶν άλλων καί ο πόνος καί ή δοκιμασία ἦταν καί βάρος καί γι' αὐτόν. Ἰδρυσε νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, πτωχοκομεῖα. Στήν Ἀντιόχεια 3000 ψυχές εἶχαν τό συσσίτιό τους καί στήν Κωνσταντινούπολη 7000 εἶχαν τροφή καί ένδυμασία από τόν Ἱεράρχη Χρυσόστομο. Εἶχε εφαρμόσει τό λεγόμενο «Κιβώτιο πενήτων» στά σπίτια καί σ' αὐτό, κατά προτροπή του, οί χριστιανοί συγκέντρωναν χρήματα γιά τούς πτωχοῦς. Ἐλεγε: «Έχεις όβολό, άγόρασε οὐρανό». Δέν δίστασε νά αντιμετωπίσει καί αὐτήν την φιλοχρήματο καί ματαιόδοξο αὐτοκράτειρα Εὐδοξία, όταν ἔπρεπε νά ὑπερασπισθεῖ τό δίκαιο τῶν άδικουμένων. Ἀκόμη καί από τους τόπους της έξορίας του, ο Ι. Χρυσόστομος

μεριμνοῦσε γιά τήν ἐλεημοσύνη καί βοήθεια τῶν πτωχῶν. Καί ἀπό ἐκεῖ συνέχιζε τήν φιλανθρωπική καί ἱεραποστολική του δραστηριότητα. Ἦταν κατ' ἐξοχήν «ὁ κοινωνιολόγος τοῦ ἄμβωνος» καί ἀνύστακτος πατέρας δίπλα στόν πτωχό. Ἐδῶ βλέπουμε τόν Χρυσόστομο νά εἶναι χρυσός καί στά ἔργα ἀγάπης .

Καιρός, ὅλοι μας, νά διδαχθοῦμε ἀπό τόν ἀπαράμιλλο ἅγιο θεοφόρο πατέρα τῆς Ἐκκλησίας, τόν Ἱερό Χρυσόστομο.